

Pilotna aktivnost “Kako sektorske politike prispevajo k prostorskim (ne)ravnovesjem: Prostorski učinki politik (TIA)”

GRADIVO ZA PRVO DELAVNICO

Pilotno območje: Obsotelje in Kozjansko | 30. november 2021

PRVA DELAVNICA NA PILOTNEM OBMOČJU OBSOTELJE IN KOZJANSKO (RA SOTLA)

Lokacija: Kongresna dvorana v Atlantida Boutique hotelu, Cvetlični hrib 1, 3250 Rogaška Slatina

Datum: torek, 30. november 2021, od 10.00 do 14.00

Program:

9.45–10.00: Prihod in registracija udeležencev

10.00–10.05: Pozdravni nagovor (Bojana Žaberl, direktorica RA Sotla)

10.05–10.30: Predstavitev pilotne aktivnosti za izvajanje Teritorialne Agende 2030 in osnutka Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050 (Ines Lupše, MOP)

10.30–10.50: Predstavitev postopka TIA, prostorskih učinkov in poteka delavnice (Naja Marot, UL BF)

10.50–11.00: Predstavitev Strategije kulturne dediščine 2020–2023 (Barbara Kostanjšek, UL BF)

11.00–12.15: Identifikacija potencialnih učinkov Strategije kulturne dediščine 2020–2023 (viharjenje možganov)

12.15–12.30: Odmor za kavo

12.30–13.30: Razprava v skupinah o učinkih strategije (čezmejni in prostorski učinki, razlika v učinkih na ruralno in urbano območje)

13.30–13.45: Kratko poročanje skupin

13.45–14.00: Sklepni del delavnice (povzetek rezultatov in predstavitev nadaljnjih korakov)

14.00–14.30: Kosilo v hotelski restavraciji

STRATEGIJA KULTURNE DEDIŠČINE 2020–2023, sprejeta 26. 11. 2019

1 PREDSTAVITEV STRATEGIJE

Izhodišča

Izhodišče strategije je **načelo celostnega ohranjanja dediščine** kot temelja nacionalne identitete, kulturne raznolikosti Slovenije, prepletene z izjemno krajinsko in biotsko raznovrstnostjo, privlačnosti naše države za življenje naših državljanov, izobraževanje, razvoj, umetniško ustvarjanje, turizem in druge gospodarske dejavnosti.

Načelo celostnega ohranjanja, kot izhaja iz mednarodnih pogodb, katerih podpisnica je Republika Slovenija, se nanaša na:

- uveljavitev pravice do dediščine kot del človekovih pravic;
 - ohranjanje dediščine in njeno trajnostno uporabo za spodbudo človekovega družbeno-kulturnega razvoja in izboljšanja kakovosti življenja in na
 - pomembno vlogo dediščine pri graditvi bolj povezane, mirne in demokratične družbe; pospeševanju trajnostnega razvoja ter spodbujanju kulturne raznolikosti in sodobne ustvarjalnosti.
- Uresničevanje tega načela je mogoče doseči z bolj usklajenim sodelovanjem med vsemi javnimi, institucionalnimi in zasebnimi dejavniki, torej s povezovanjem sektorskih politik, ukrepov in dejavnosti, povezanih z dediščino. **Glavni izziv strategije je tako ustvariti sinergijo med obstoječimi sektorskimi cilji, usmeritvami in ukrepi na področjih, pomembnih za ohranjanje dediščine, ter jih izboljšati ali dopolniti, kjer je to potrebno.**

Državni zakonodajni okvir predstavljajo Ustava Republike Slovenije (1991), Zakon o varstvu kulturne dediščine (ULRS, št. 16/08, 123/08, z vsemi spremembami) ter Strategija razvoja Slovenije. Na supra politični ravni je pomembnih osem dokumentov in sicer:

- Priporočila Komisije o digitalizaciji in spletni dostopnosti kulturnega gradiva ter njegovi digitalni hrambi (UL L št. 711 z dne 27. 10. 2011),
- Evropska strategija kulturne dediščine za 21. stoletje, sprejeta 27. 2. 2017,
- Sklepi Sveta z dne 21. maja 2014 o kulturni dediščini kot strateškem viru za trajnostno Evropo (UL C št. 183 z dne 14. 6. 2014)
- Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Ekonomsko socialnemu odboru in Odboru regij »Na poti k celostnemu pristopu do kulturne dediščine za Evropo« (COM (2014) 477 z dne 22. 7. 2014)
- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. 9. 2015 »Na poti k celostnemu pristopu do kulturne dediščine za Evropo« (2014/2149 (INI)),
- Sklepi Sveta EU o participativnem upravljanju kulturne dediščine (UL C št. 463 z dne 15. 11. 2014)
- Agenda Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030, sprejeta 25. 9. 2015 in
- UNESCO Priporočilo o zaščiti in promociji muzejev in zbirk, njihove raznolikosti in vloge v družbi, sprejeta 17. 11. 2015.

Namen in cilji strategije

Namen strategije je spodbuditi in podpreti vlogo dediščine pri doseganju splošnih strateških ciljev, kot so vključujoča družba, uravnotežen – pametni razvoj in nenehno prenašanje znanj. Glede na to so tudi opredeljeni podrobnejši cilji strategije, ki so razdeljeni po treh nosilnih stebrih: družbi, razvoju in znanju. Splošni cilji strategije so s pomočjo dediščine **prispevati h kakovosti življenja in k bolj povezani družbi, pospešiti trajnostni razvoj Slovenije in izboljšati odnos družbe do naše dediščine.**

Uresničevanje teh ciljev se v skladu z mednarodnimi pogodbami, evropskimi priporočili in Ustavo RS zagotovi na ravni države, regij in lokalnih skupnosti.

2 UKREPI

Strategija uveljavlja celostno ohranjanje dediščine v treh družbenih podsistemih, v besedilu imenovanih nosilni stebri. Imenujejo se **družba, razvoj in znanje** in predstavljajo podlago za določitev operativnih ciljev, ki so širšega družbenega pomena in bodo veljavni za državo in področje dediščine kot celoto. Za vsak steber so opredeljeni podrobnejši cilji, »skupine ukrepov« in ukrepi. Skupno strategija predvideva 41 ukrepov, od tega 12 na področju družbe, 17 na področju razvoja in 12 na področju znanja. Za uresničitev ciljev so oblikovane razvojne usmeritve, ukrepi in nabor možnih dejavnosti ter deležniki in upravljalvske ravni izvajanja. Možne dejavnosti so bile opredeljene na podlagi usklajevanja z deležniki v obliki javne razprave o osnutku strategije in medresorskem usklajevanju. V izvedbeni fazi bosta uvedena spremljanje (monitoring) in vmesno vrednotenje, kar bo omogočilo sprotne izboljšave ukrepov in dejavnosti. Omogočeno bo tudi končno ovrednotenje uresničevanja ciljev strategije, njenih učinkov, dosežkov in vplivov na razvoj Slovenije. Tako bo pripravljeno izhodišče za nov krog strateškega načrtovanja.

ZVKD-1 v drugem odstavku 73. člena opredeljuje sprejem strategije za štiri leta, pri čemer določa tudi dolgoročne usmeritve.

2.1 DRUŽBA

Vizija stebra:

Razvita, dejavna civilna družba, ki tudi s pomočjo dediščine in prek nje goji odgovorno državljanstvo, medgeneracijsko in medkulturno povezovanje, kar utrjuje socialno povezanost. To lahko dosežemo z jasno določenimi cilji, ki so usmerjeni v izboljšanje socialne participacije. Ukrepi bodo koristili lastnikom dediščine, lokalnim skupnostim, nevladnemu sektorju, izvajalcem dediščinskih storitev in nosilcem kulturnih dejavnosti.

Cilji stebra:

DC.1. Povečati zavedanje o družbenih vrednotah dediščine

DC.2. Spodbuditi vključevanje posameznikov, skupnosti in drugih deležnikov v dediščinske dejavnosti

DC.3. Izboljšati dostopnost do dediščine

DC.4. Doseči večjo prepoznavnost dediščine v Sloveniji in mednarodnem prostoru

Opis posameznih ukrepov stebra:

Spodbujanje kakovostnega in nenehnega obveščanja javnosti o dediščini

Ukrepa	Deležniki	Povezave s cilji	Raven implementacije
U01. Podpora kakovostnim in nenehnim predstavitvam dediščinskih vsebin v medijih.	MK ¹ , mediji, občine, lastniki/ upravljalci	DC.1.DC.3. RC.4. ZC.2.	Nacionalna, lokalna

¹ Kratice, uporabljene v tej in naslednjih preglednicah, so naslednje: MK – Ministrstvo za kulturo, NVO – nevladne organizacije, MDDSZ – Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, MJU – Ministrstvo za javno upravo, MIZŠ – Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, MZI – Ministrstvo za infrastrukturo, ACS – Andragoški center Slovenije, MZZ – Ministrstvo za zunanje zadeve, MP – Ministrstvo za pravosodje, STO – Slovenska turistična organizacija, GZS – Gospodarska zbornica Slovenije, MOP – Ministrstvo za okolje in prostor, ZAPS – Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije, JSKD – Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, MF – Ministrstvo za finance, SVRK – Služba Vlade RS za regionalni razvoj in kohezijo, CPI – Center za poklicno izobraževanje in ARRS – Agencija RS za raziskovalno dejavnost.

U02. Povečanje raznovrstnosti pristopov k razvijanju zavesti javnosti o vrednosti dediščine za družbo in podpora skupnim promocijskim projektom, pri katerih sodelujejo izvajalci kulturnih dejavnosti, nevladne organizacije in dediščinske skupnosti.	MK, mediji, izvajalci kulturnih dejavnosti, javna služba varstva, NVO, dediščinske skupnosti	DC.1.DC.3. RC.4. ZC.2.	Nacionalna, regionalna, lokalna
---	--	------------------------------	---------------------------------

Spodbujanje posameznikov in dediščinskih skupnosti k med/večgeneracijskemu in medkulturnemu povezovanju pri oživljanju dediščine

Ukrepa	Deležniki	Povezave s cilji	Raven implementacije
U03. Spodbujanje dediščinskih skupnosti in nevladnih organizacij k med/večgeneracijskemu in medkulturnemu dialogu pri oživljanju dediščine.	MDDSZ, MJU, MK, MIZŠ, NVO	DC.2. RC.1.RC.4. ZC.2.	Nacionalna
U04. Izboljšanje in nadgradnja povezovanja ter sodelovanja kulturnih ustanov (knjižnic, arhivov, muzejev, drugih javnih zavodov s področja varstva kulturne dediščine) za dostopno izobraževanje starejših in vseh ranljivih skupin o dediščini.	MK, MZI, MIZŠ, javna služba varstva, ACS	DC.2.DC.3. RC.4. ZC.1 ZC.2	Nacionalna, regionalna, lokalna

Zagotavljanje dostopnosti do dediščine vsem

Ukrepa	Deležniki	Povezave s cilji	Raven implementacije
U05. Povečanje pestrosti na področju dostopnosti, prilagojene posameznim ciljnim skupinam, vključujoč ranljive skupine, in povečanje obsega teh dejavnosti.	MK, MDDSZ, MZI, MP, lokalne skupnosti, javna služba varstva, NVO	DC.1.DC.3. RC.1.RC.4. ZC.4.	Nacionalna, regionalna, lokalna
U06. Mednarodno povezovanje (ICOM, ICOMOS, ICCROM, programi EU, UNESCO) za usposabljanje pri izboljšanju dostopnosti posameznim ciljnim skupinam, vključujoč ranljive skupine.	MK, MDDSZ, MZZ, MZI, javna služba varstva	DC.3.DC.4. RC.1.RC.3. ZC.1.ZC.3.	Nacionalna, regionalna, lokalna

Razvijanje ter širjenje znanj in dobrih praks za posredovanje dediščinskih vrednot

Ukrepa	Deležniki	Povezave s cilji	Raven implementacije
U07. Spodbujanje kakovostne interpretacije in predstavitve dediščine za turistične in druge namene.	MK, MGRT, STO, GZS – Turistično gostinska zbornica Slovenije, samostojni nosilci dejavnosti, NVO, lastniki/ upravljavci	DC.3.DC.4. RC.1.RC.3. ZC.1.	Nacionalna, lokalna
U08. Načrten razvoj strokovnih znanj za interpretacijo dediščinskih vrednot in njihovo predstavitev javnosti.	MK, MIZŠ, visokošolske ustanove, javna služba varstva, NVO, lastniki/ upravljavci	DC.1.DC.3. RC.1. ZC.1.ZC.2.	Nacionalna, regionalna, lokalna

Krepitev vloge prostorov dediščine kot stičišč sodobne družbe in aktivnega preživljanja ter plemenitenja prostega časa

Ukrep	Deležniki	Povezave s cilji	Raven implementacije
U09. Podpora pobudam za vključevanje dediščine v odprte javne prostore in javno dostopne dele stavb (povezovanje z izvajanjem arhitekturne politike).	MK, MOP, MIZŠ, MP, ZAPS, občine, javna služba varstva, lastniki/ upravljavci, NVO, dediščinske skupnosti	DC.1.DC.2. DC.3.DC.4. RC.2.RC.4. ZC.4.	Nacionalna, regionalna, lokalna

Spodbujanje prepoznavnosti dediščine doma in v mednarodnem prostoru

Ukrepi	Deležniki	Povezave s cilji	Raven implementacije
U10. Načrtno vključevanje dediščine na Unescove in druge mednarodne sezname.	MK, MZZ, MGRT, MKGP MIZŠ–Urad za UNESCO, lastniki/ upravljavci	DC.4. RC.2.RC.3. ZC.1.ZC.3.	Mednarodna, nacionalna, lokalna
U11. Vzpostavitev modelov učinkovitega upravljanja dediščine, vpisane na sezname.	MK, MOP, MGRT, MIZŠ–Urad za UNESCO, lastniki/ upravljavci, občine, nosilci	DC.2.DC.3. DC.4. RC.2.RC.3. ZC.1.	Mednarodna, nacionalna, lokalna
U12. Medresorski dolgoročni načrt mednarodne predstavitve dediščine Slovenije in dejavnosti za promocijo teh predstavitev.	MK, MZZ, MGRT, MKGP, STO, javna služba varstva, JSKD	DC.1.DC.2. DC.4. RC.3. ZC.3.	Nacionalna, regionalna, lokalna

2.2 RAZVOJ

Opis stebra:

Pogoj za celostno ohranjanje dediščine je učinkovitejše sodelovanje med področjem varstva in drugimi področji. Javna služba varstva dediščine ima v Sloveniji dolgo tradicijo. Za učinkovito izvajanje razvojnih usmeritev te strategije pa se mora prilagoditi novim izzivom in potrebam družbe, kar pomeni, da mora njeno delo temeljiti ne samo na povezovanju z drugimi resorji, temveč predvsem na poglobljanju strokovnih znanj in vključevanju javnosti.

Cilji stebra:

RC.1. Spodbuditi raznoliko uporabo in ponovno uporabo dediščine ter izkoriščanje njenih potencialov

RC.2. Povečati učinkovitosti pravnega in finančnega okvira varstva in ohranjanja dediščine

RC.3. Zagotoviti večjo usposobljenost in učinkovitost javnega sektorja varstva dediščine ter izboljšati medresorsko sodelovanje

RC.4. Izboljšati kakovost življenja z ohranjanjem dediščine in spodbujanjem dediščinskih dejavnosti

Opis posameznih ukrepov stebra:

Vključevanje dediščine v razvojne in sektorske politike, zakonske in razvojne dokumente ter prostorske akte na državni, regionalni in občinski ravni

Ukrepi	Deležniki	Povezave s cilji	Raven implementacije
U13. Zagotavljanje sprejemanja odločitev na vseh ravneh (od politik do projektov) na podlagi vrednotenja njihovih vplivov na dediščino.	MK, MJU, MP, vlada, druga ministrstva	DC.1. RC.1.RC.2. RC.3. ZC.1.ZC.3.	Nacionalna
U14. Vključevanje dediščine v prostorske akte na državni, regionalni in občinski ravni.	MK, MOP, MP, ZVKDS, občine	DC.1.DC.2. DC.4. RC.1.RC.2. RC.4.	Nacionalna, lokalna
U15. Vključevanje dediščinskih vsebin v evropske in nacionalne razvojne programe ter strateške dokumente države, regij in občin.	MK, SVRK, MP, občine, druga ministrstva	DC.1.DC.2. DC.3.DC.4. RC.1.RC.3. RC.4. ZC.3.ZC.4.	Nacionalna, regionalna, lokalna

Sistemska zagotovitev virov financiranja ter uvajanje morebitnih davčnih in finančnih spodbud oz. ugodnosti

Ukrepa	Deležniki	Povezave s cilji	Raven implementacije
U16. Sistemska zagotovitev morebitnih davčnih in finančnih spodbud oz. ugodnosti za ohranjanje dediščine.	MK, MF, vlada	DC.4. RC.1.RC.2. RC.3. ZC.2.	Nacionalna

U17. Sistemska zagotovitev javno finančnih virov financiranja za ohranjanje dediščine.	MF, MGRT, MK, MOP, vlada, občine	RC.2.RC.3. ZC.1 ZC.3. ZC.4.	Nacionalna, lokalna
--	----------------------------------	-----------------------------------	---------------------

Vzpostavitev učinkovitega ravnanja s kulturnimi spomeniki v javni lasti

Ukrepi	Deležniki	Povezave s cilji	Raven implementacije
U18. Vzpostavitev medresorsko usklajenega modela za učinkovito ravnanje s kulturnimi spomeniki v javni lasti, vključno z raziskavami in vzorčnimi konservatorskorestavratorskimi posegi.	MK, MJU, MOP, MP, druga ministrstva, javne agencije, občine, upravljavci	DC.3. RC.2 RC.3. ZC.1 ZC.3.	Nacionalna, regionalna, lokalna
U19. Uvedba zakonskih možnosti za posebno obravnavo kulturnih spomenikov pri ravnanju s stvarnim premoženjem države in lokalnih skupnosti.	MK, MJU, vlada	DC.3. RC.1.RC.2. RC.3. ZC.1.	Nacionalna
U20. Zagotavljanje pogojev za učinkovito hrambo in dokumentiranje muzejskih zbirk.	MK, občine, vlada	DC.3 RC.2 RC.3 ZC.4	Nacionalna, lokalna

RU.4. Krepitev skupne odgovornosti za dediščino

Ukrepi	Deležniki	Povezave s cilji	Raven implementacije
U21. Spodbujanje lastnikov, upravljavcev, nosilcev in dediščinskih skupnosti k celostnemu ohranjanju dediščine.	MK, MJU, MP, občine, lastniki /upravljavci.	DC.1.DC.2. RC.1.RC.4. ZC.1.ZC.2.	Nacionalna, lokalna
U22. Spodbujanje občin in velikih lastnikov k pripravi programov za obnovo spomenikov za izvedbo ukrepov varstva.	MK, občine, veliki lastniki dediščine	DC.2.DC.3. RC.1.RC.4. ZC.1.	Nacionalna, lokalna
U23. Promoviranje dobrih praks na področju upravljanja spomenikov in celostnega ohranjanja dediščine.	MK, MJU, občine, javne dediščinske ustanove, lastniki/ upravljavci	DC.1.DC.2. DC.4 RC.1.RC.4 ZC.1.	Nacionalna, regionalna, lokalna

Načrtno spremljanje stanja za boljše načrtovanje obnove in oživljanja dediščine

Ukrepa	Deležniki	Povezave s cilji	Raven implementacije
U24. Sistemska zagotovitev virov financiranja, kadrov in informacijske podpore za načrtno spremljanje stanja dediščine.	MK, MF, MJU, MP, občine, dediščinske skupnosti	DC.2. RC.2.RC.3. ZC.1.	Nacionalna

U25. Upoštevanje stanja dediščine in možnosti za njeno boljšo rabo v razvojnih strategijah, programih, prostorskih aktih in programih za obnovo in oživljanje dediščine.	MK, MF, MOP, MGRT, MJU, MP, občine	DC.2.DC.3. RC.1.RC.2. RC.3.RC.4. ZC.3.	Nacionalna, regionalna, lokalna
--	------------------------------------	---	---------------------------------

Spodbujanje razvoja trajnostnega kulturnega turizma, kreativnih industrij in drugih novih produktov in storitev z uporabo dediščinskih virov

Ukrepi	Deležniki	Povezave s cilji	Raven implementacije
U26. Podpora aktiviranju dediščine za spodbujanje kulturnega turizma, kreativnih industrij in drugih načinov uporabe dediščinskih virov.	MK, MGRT, SVRK, MKGP, GZS, strateška razvojnoinovacijska partnerstva	DC.3.DC.4. RC.1.RC.3. RC.4. ZC.3.	Nacionalna, regionalna
U27. Spodbujanje sodelovanja med izvajalci kulturnih programov in javne službe s turističnimi organizacijami.	MGRT, MK, STO, GZS – Turistično gostinska zbornica Slovenije, javne agencije, lastniki /upravljavci	DC.2. RC.1.RC.3. ZC.1.	Nacionalna, regionalna, lokalna
U28. Zagotovitev možnosti, da ima tudi dediščina korist od posrednih gospodarskih učinkov, ki jih ustvarja.	MGRT, MK, STO, GZS, lastniki/ upravljavci	DC.3.DC.4. RC.1.RC.2. RC.4. ZC.2.	Nacionalna, lokalna
U29. Izboljšanje ozaveščenosti o pomenu dediščine pri zaposlenih v turizmu in kreativnih industrijah ter njihovo usposabljanje.	MK, javna služba varstva, GZS, strateška razvojnoinovacijska partnerstva	DC.1.DC.3. RC.1.RC.4. ZC.1.ZC.2. ZC.3.ZC.4.	Nacionalna, regionalna

2.3 ZNANJE

Vizija stebra:

Temelji dediščinskega znanja morajo biti postavljeni v formalnem izobraževanju, ki naj se na izkustveni ravni povezuje z dediščinskimi vsebinami. Dopolnjujejo ga vseživljenjsko izobraževanje, usposabljanje in sistem poklicnih kvalifikacij.

Raziskave in razvoj morajo prispevati k skupnim doktrinom in spodbujati izmenjavo in širjenje znanja na celotnem področju dediščine. K dediščinskim raziskavam je treba pritegniti strokovnjake najrazličnejših profilov, saj le interdisciplinarnost zagotavlja ustvarjanje novih znanj na področju ohranjanja, upravljanja, komuniciranja, interpretiranja dediščine ter njene promocije.

Cilji stebra:

ZC.1. Dvigniti raven znanj, veščin in vrednot, povezanih z dediščino

ZC.2. Pridobiti mlade za ukvarjanje z dediščino

ZC.3. Spodbuditi kakovostne dediščinske raziskave

ZC.4. Vključevati dediščino v informacijsko družbo

Opis posameznih ukrepov stebra:

Vključevanje dediščine v formalnem in neformalnem izobraževanju

Ukrepa	Deležniki	Povezave s cilji	Raven implementacije
U30. Povezovanje dediščinskih vsebin v obstoječih učnih načrtih izbranih predmetnikov z izkušnjami v muzejih, pri objektu ali območju kulturne dediščine, pri nesovni dediščini.	MK, MIZŠ, Zavod RS za šolstvo, javna služba varstva	DC.1. RC.3. ZC.2.	Nacionalna, lokalna
U31. Podpora sodelovanju izobraževalnih in dediščinskih ustanov, nevladnih organizacij in ustvarjalcev v vzgojnoizobraževalnih programih.	vzgojnoizobraževalni zavodi, javna služba varstva, NVO, ACS	DC.1.DC.3. RC.3. ZC.2.	Regionalna, lokalna

Dopolnitev sistema izobraževanja in usposabljanja za ohranjanje dediščine

Ukrepa	Deležniki	Povezave s cilji	Raven implementacije
U32. Izboljšanje možnosti za izobraževanje v obstoječih programih poklicnega in strokovnega srednješolskega izobraževanja ter v programih strokovnega in poklicnega usposabljanja, ki podpirajo znanja s področja ohranjanja dediščine	MK, MIZŠ, Zavod RS za šolstvo, CPI, ACS, srednješolski in poklicni izobraževalni zavodi, javna služba varstva, GZ, Obrtno-podjetniška zbornica, občine, regionalne razvojne agencije, stanovska društva in zveze	DC.1.DC.3. RC.1.RC.3. RC.4. ZC.2. ZC.3.	Nacionalna, regionalna, lokalna

U33. Zagotovitev sistema povezljivosti visokošolskega študija na področju dediščine na ravni domačih in tujih visokošolskih programov, v katerega so vključene tudi dediščinske ustanove.	MK, MIZŠ, NAKVIS, visokošolski zavodi, javna služba varstva, stanovska društva in zveze	DC.4. RC.3. ZC.1. ZC.2. ZC.3.	Nacionalna, lokalna
---	---	--	---------------------

Zagotoviti usposabljanje ljubiteljev in strokovnjakov iz drugih sektorjev, ki so povezani z dediščino

Ukrepa	Deležniki	Povezave s cilji	Raven implementacije
U34. Oblikovanje programov za ljubitelje in strokovnjake z drugih področij, vključno s podporo mentorjem.	MK, MJU, MP, javna služba varstva, JSKD, ZAPS – Zbornica za arhitekturo in prostor, GZ – Turistično gostinska zbornica Slovenije, NVO	DC.1.DC.2. RC.3.RC.4. ZC.1.ZC.2.	Nacionalna
U35. Razvoj andragoških programov javnih zavodov s področja dediščine za širjenje dediščinskih znanj med lokalnim prebivalstvom in za ohranjanje kolektivnega spomina.	javni zavodi s področja varstva dediščine	DC.1.DC.2. RC.3.RC.4. ZC.1	Nacionalna, regionalna, lokalna

Spodbujanje digitalizacije in spletne dostopnosti ter dolgoročne hrambe digitalnih dediščinskih vsebin

Ukrepa	Deležniki	Povezave s cilji	Raven implementacije
U36. Zagotovitev dostopa do informacij o kulturni dediščini na enem mestu.	MK, MIZŠ, MJU, MP, javni zavodi s področja varstva, ponudniki storitev	DC.3.DC.4. RC.2.RC.3. ZC.2.ZC.4.	Nacionalna, regionalna, lokalna
U37. Zagotovitev načrtne digitalizacije dediščinskih kulturnih vsebin, njihove spletne dostopnosti in dolgoročne hrambe.	MK, MIZŠ, MJU, MP, javni zavodi s področja varstva, ponudniki storitev, izobraževalni zavodi	DC.3.DC.4. RC.1.RC.4. ZC.2.ZC.3. ZC.4.	Nacionalna, regionalna, lokalna

Spodbujanje večje uporabe e-storitev na vseh področjih dediščine

Ukrepa	Deležniki	Povezave s cilji	Raven implementacije
--------	-----------	------------------	----------------------

U38. Zagotovitev posodobitve informacijsko-komunikacijske tehnologije in večje uporabe e-storitev v dediščinskih ustanovah.	MK, MJU, MIZŠ, Arnes, javna služba varstva	DC.3.DC.4. RC.1.RC.3. ZC.2.ZC.4.	Nacionalna, regionalna
U39. Zagotovitev kadrov z znanji s področja informacijske tehnologije v dediščinskih ustanovah.	MK, MJU, MIZŠ, izobraževalni zavodi	DC.2. RC.3. ZC.1.ZC.4.	Nacionalna, lokalna

Spodbujanje kakovostnih aplikativnih raziskav in inovacij

Ukrepa	Deležniki	Povezave	Raven implementacije
U40. Določitev prednostnih smeri raziskovalne dejavnosti na področju dediščine na podlagi analiz potreb in obstoječih raziskovalnih zmogljivosti.	MK, MIZŠ, ARRS, javna služba varstva, visokošolski zavodi	RC.1.RC.3. ZC.1.ZC.3.	Nacionalna, regionalna, lokalna
U41. Podpora vključevanju slovenskih raziskovalnih projektov v mednarodne programe (predvsem v Obzorje 2020) in infrastrukturo.	MK, MIZŠ, ARRS	DC.4. RC.3. ZC.1.ZC.2 ZC.3.ZC.4	Nacionalna